

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐVÁROSI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hírfizetési helyben, hához hordva :
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Hírfizetési ár vidékre, postán levélben:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Házaszabálymódosítást terveznek.

Elő: dr. Ráih Endre országgyűlési képviselő.

Ha nem lenne olyan szomorú. — kacagni kellene azon sokféle terven, amelyekre a kormány állítólag foglalkozik azért, hogy a véderő törvényjavaslatokat minél előbb tető alá hozhassa.

Gyermekkorom indiánus meséi jutnak eszembe, amikor szívszorogva olvastuk, hogy a „Sas szív“, vagy a „Börharisnya“ hogy csuszott magas tüvek között hasmant az ellenség felé s mennél kalandosabb, ravaszabb volt a csel, melyet alkalmaztak, annál érdekesebb volt a hős, ki a csodás mesék központjaként szerepelt.

A fél, negyed és nyolcas hivatalosok, — a több vagy kevesebb pénzzel megvásárolt kis sajtóorgánumok részben külföldi, részben budapesti forrásokra hivatkozva eregetik nap-nap után fantáziájuk röppentyűit s amilyen büszkeséggel hirdették eddig, hogy a miniszterelnök flegmáját nem zavarja az obstrukció, ráér, hagyja magától kimulni, épp úgy ünneplik most azokért a nyilatkozataiért, amelyekben most már az erőszak nyílt hívenek vallja magát.

Egyik nap az egész elnökség elcsapását tervezik; a másikon, dacára a ki egyezés által változott viszonyoknak, — a negyvennyolcas emlékekhez fohászkodnak; a harmadikon a jelenlegi házaszabályokkal való kísérletezés csálhatatlansága mellett döntenek. Csak arra nem szánják el magukat, hogy becsületes, nyílt, egyenes küzdelemben kiállva az országgyűlés porondjára s a népgyűlések elé, vegyék fel az évek harcát s így iparkodnának a javaslatokból a meggyőző erejével törvényeket csinálni.

Kiprédés-kapkodás, fejvesztettség uralkodik az egész táborukban. A modern Sas szívek és Börharisnyák szánalmasan néznek ki. A miniszterelnök hétéfőn azt hirdeti, hogy 913. január 1-ig ráér. Kedden már okvetten „a komédia“ legsürgősebb kivégzését jósolja.

Beszélnék erőszakról, kirojtról, puccsról, cselről, meglepetésről, s mind ebből csak az az egy bizonyos, miszerint tisztában vannak azzal, hogy a javaslatok házaszabály szerinti megszavazását hasztalan remélik.

Hát az igaz, hogy ez hiábavaló re-

ménykedés is; — de hiábavaló minden ezzel szemben való tervczgetésük is.

Hiába hirdeti a geszti Caesar, csaldódni fog: a november tizennyolcat többé sem jól, sem rosszul nem tudják megcsinálni.

Lehetetlen dolog, meddő törekvés, hasztalan kísérlet az a házaszabályok rendes útjától való letéréssel megkísérteni az országgyűlés törvényalkotási akaratát megkerülni.

Ennek az országnak, a mi nemzetünknek, a magyar népek ezek a javaslatok így, amint vannak, nem kellene.

Hiába minden! Hiába a kormány pártjának majoritusa többsége. Hiába a törvényhatóságok hivatalos felirata, az ellenzék ezek a körülmények nem tévesztik meg, ismeri a többségnek a születését, eredetét, — a a törvényhatósági bizalmak kuforrásait. Azok a javaslatok, amelyek nem a parlament összes pártjai és tényezői által közös megegyezéssel és egyetértéssel készített házaszabályok révén válnának törvényekké, — azoból hiányozna az erő, a tekintély, az egységes akarat, azok csak törvénygyűjteményeink gyászlapjai lehetnének, de nem lehetnének kuforrásai sem jogoknak, sem kötelezettségeknek.

Mert akárhogy álljon is a dolog a mai ellenzék küzdelme erejének gyökerei már régi történelmi talajból sarjadzanak. Több, mint tíz éve folyik már ez a nemzeti küzdelem, azt egyszerű leszávással a nemzet hű polgárai megnyugvásra elrítérni nem lehet és nem is szabad.

Semmiféle ok, de jog sincs rája, hogy mert az ellenzék most egy oly kérdésben áll ellent, amelynek tíz éves történelmi múltja van, s amelynek indokai az általános választásokkor a javaslatok mai formájában kérdés tárgyát nem képezték, hogy ezt a kérdést parlamenti erőszakkal, csel fogással, vagy ügyeskedéssel dönthessék el.

Ha nem sürgős a törvény, mint azt a miniszterelnök számtalanszor nyíltan is hangsúlyozta, — nincs szükség 3 hónapi s hozzá még a parlamenti szünetek alatt folytatott harc után erőszakhoz folyamodni. Ha pedig sürgős, akkor a kormány viselje a konzekvenciáit annak, amiért elszámította magát az idővel és nem gondolt arra, hogy becsületes ellenzék nem lehet s nem is lesz követ-

kezetlen tradicionális, s újabb ervek által is megerősített álláspontjához.

A véderőjavaslatok tilalomfája nemzeti talajból nőtt ki.

Vigyázzon az, aki fejszével sujt hozzá, mert ha lehetnek olyan házaszabályok, amelyek eredményhez vezetők, elég erősek lennének ezen javaslatoknál a mostani elszánt, erős ellenzék letörésére, — azok erősek lennének azután már Bécs minden vágyának keresztülvitelére is, s a jövődó kormányai sirva gondolhatnának elődeik politikai előrelátásának szegényes voltára.

A mostani numerikus parlamenti többség nem jogosíthatja fel a kormányt ez alkalomból a nemzet egész jövődjére nézve óriási kihatással bíró szigorú házaszabályok teremtésére. Hiszen ha papírra teszik mindazok számát, akik az utolsó négy választás alatt a 48-as eszméket valló jelöltre adták szavazatukat, kiderül, hogy a kormánynak e történelmi multtal bíró kérdésben még a szavazattal bírók között is kisebbsége van, a zavazattal ezideig nem bíróknak tömegét pedig bátran számíthatjuk a véderőjavaslatok ellenzői közé.

A nemzeti önállóság, az országgyűlési vélemény és akarat szabadság szempontjából épen ez alkalomból guzbakötni akarai a házaszabályok erejét egyenes merénylet az alkotmány ellen.

Az ellenzék, legalább azok, akik a most folyó harcban becsülettel kiveszik a részüket, tisztában vannak a kormány szándékával, óhajtsaival, s ezért száználmas mosolylyal, de erős elszántsággal is nézik, figyelik a készülődéseket.

Kísértse nek meg tuirol akármit, s ha amint nyíltan hirdetik, hogy „meg vannak érve teljesen az erőszakra“ — tapasztalni fogják a természet törvényeit, — hogy ami megérett, az elhull, elmulik, lepattanik.

A mi küzdelemünk ereje a néplelkekre támaszkodik. Arra a tudatra, hogy a nemzeti irányban való fejlődést a jövőben már egyetlenegy intézményünk sem nélkülözheti.

Véget kell szakítani az eddigi szokásoknak, mert az türethetetlen, hogy egy erős nemzet ezeréves állami léte után sem valósíthatja meg nemzeti álmait.

Nemzeti erőnek kell betölteni összes közjogi és közgazdasági intézményeinket. Egyiket a másik után. Most a katonai kérdéseken a sor.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz

Pusztulásra szánt nemzet az, mely hadseregét nyelvében, szellemében, címerében, jelvényeiben, intézményeiben idegeneknek, az ellenségnek engedi át.

De szánalmas az a kormány is, — amelyik azt hiszi, hogy parlamenti házszabályokkal vagy csellel, furfanggal, ügyeskedéssel örökérvényűleg kiírhatja egy nemzet szívéből, lelkéből annak nemzeti aspirációját.

Am próbáljuk meg! A nemzet felett örökös történelmi végzete.

A tiszántuli egyházkerület őszi közgyűlése.

Üléseznek a bizottságok.

Előkészültek a közgyűlésre.

Az egyházkerület őszi közgyűlésére már nagyban folynak az előkészületek. A tiszántuli református egyházkerület idei őszi közgyűlését november hó 22-én délelőtt 9 órakor tartja meg. Az egyházkerületi közgyűlés tárgysorán több nagyon fontos egyházi ügy szerepel és így előreláthatólag a közgyűlés nagy népesnek ígérkezik.

Az egyházkerületi közgyűlést megelőző napon, november 21-én délelőtt a tiszántuli református egyházkerületi bíróság is ülésezik. Az egyházkerületi bíróság több fontos fegyelmi ügyben fog határozni. Valószínű, hogy a bíróság ülése délután is folytatódni fog, mivel szinte lehetetlenség a túlságosan felszaporodott ügyeket egyszerre elintézni.

Ugyancsak 21-én délután az egyházkerületi közgyűlésre összejejt esperesek értekezletet fognak tartani. Az értekezlet bizalmas jellegű lesz és tárgysorán szintén sok fontos egyházi ügy szerepel.

A tiszántuli egyházkerület őszi közgyűlésének előkészítő bizottságai a közgyűlést megelőzőleg a következő sorrendben fognak ülésezni:

Az egyházkerületi tanügyi bizottság no-

vember 7-én délelőtt tart ülést, a pénzügyi bizottság pedig ugyancsak 7-én délután.

A főiskolai igazgató tanács a főiskolai ügyeket november 8-án fogja a közgyűlés számára előkészíteni.

A népiskolai tanügyi bizottság ülésének határideje még nincs megállapítva, de valószínű, hogy október vége felé fogják megtartani.

A tiszántuli református egyházkerület ügyei ilyen alapos előkészítés után kerülnek csak az őszi közgyűlés elé.

Rirchner Béla budapesti k. állító
:: festőművész ::

képkiallítása

Debrézen, Teleki-utca 10. sz. alatt
megnyit.

(A görög kath. templomhoz közel.)

A kiállítás nyitva egész nap.
Díjtalanul megtekinthető.

A háboru hirei.

Prevezát mégis
bombázni fogják.

Az abruzzói herceg ultimátuma

Most már a Ballplatzon medítálhatnak azon hogy mennyit nyom a latban az osztrák-magyar monarchiának tiltakozó szava. Sok más mindenfélel is medítálhatnak, de elsősorban ez érdekelheti őket. Mert most már nyilvánvaló, hogy Olaszország hadműveleteit átteszi európai vizekre s hogy elkerülhetetlenül aibániai területre kerül a sor.

Alig mult huszonnégy órája annak, hogy külügyi hivatalunk megfontolt kommunikében tiltakozott az ellen, hogy az olasz hajóraj aibán vizeken kalandozik. Különösen a prevezai inci-

dens szurt szemet a Ballplatzon és ez elien tiltakoztak ott legerélyesebben. Ki tudja, mennyi fejtörést és vérizzadást vett igénybe az, hogy a kommunikét eléggé nyomatékosan megszóvegezzék. Azt akarták, hogy szelid is legyen, erős is legyen, hatása is legyen s hogy borsos és édes legyen egyformán.

Akkor azt lehetett hinni, hogy külügyminiszteriumunk tiltakozó szavának meglesz a hatása. Olasz félhivatalos részről akkor jónak látták egyelőre a tagadás álláspontjára hejyezkedni cáoflat formájában.

Ma pedig, mint alább közöljük, az a szenzációs hír érkezik, hogy Prevezát mégis bombázni fogják. Az abruzzói herceg ultimátumot küldött a prevezai parancsnoknak, hogy adja át a hadihajókat, különben záros határidő Walatt bombázni fogják az erősséget. W Igy hát a monarchia tiltakozó szava egyszerűen kutba esett. Legkevesebb sem törődnek Rómában azzal, hogy mi a véleménye az albániai tamadásról Aehrenthalnak.

Mi lesz a következménye ennek, az egyelőre beláthatatlan. Más válasz nem lehet, mint a szövetség felbontása. Hogy ezt mozgósítás követi-e, persze nem tudjuk. De hogy ez az első lépés arra, hogy európai háboru törjön ki, az nyilvánvaló.

Preveza bombázása.

London, okt. 4.

A Reuter-ügynökség jelenti Korfuból: Az abruzzói herceg a prevezai parancsnoknak ultimátumot küldött azzal az utasítással, hogy az olasz flotta a várost bombázni fogja, ha a kikötőkben őrzött hadihajókat át nem adják.

Olasz csapatszallítás.

Róma, okt. 4.

A Stefani-ügynökség a következőket jelenti: Az expedíciós hadtest formálására irányuló műveletek állandóan serényen folynak. A különböző behajózási kikötőkben züntelenül és nagy buzgósággal dolgoznak a csapatszallításra szánt gőzösök szolgálatba helyezésén.

Tekintettel az expedíciós hadtest szervezésénél igénybe veendő egységek diszlokációjára elhatározta a hadvezetőség, hogy a csapattesteket a legközelebb fekvő kikötőkben teszi hajóra, úgy hogy a behajózási műveletek nemcsak a nagyobb, hanem az Adriai és Tyrreni tenger kikötőiben is fognak végbemenni.

Az Isten uja . . .

Írta: SOMOGYI IMRE.

Egymásután két ízben is lecsapott az Isten haragja. Először a feneketlen kercesdi tóba, melyen néhéz átok ül, amióta Simon Rózi beletemetkezett. Azután a Zádorék jegenyengárfájába, mely sutorogva lobogott s a szélben ide-oda imbolygó tűzkoronájával fényes rajzokat írt borulatos levegőbe.

— Az Isten uja, édes lelkem! — Mondotta a vén pap Zsuzsó nének, aki serényen kopogtatta az olvasó gyöngyét s fáradt tekintetével a kercesdi tó fényoszlopát nézte.

Megint beleéli magát valaki. Azt jelenti... Nem a Zádorékra gondolt, hogy az Isten ujját enlegette?

— Rossz erkölcsű fiu volt. Kerülte a templomot. Rossz volt a lelke. Másképpen nem lehet megmagyarázni a dolgot, hogy így oda tudta hagyni az apai házat... Az a szarka pedig egy szemtelen állat. Mind el hordja a csirkéket, ha nem állítjuk fel a fogókat. Még ma vagy legkésőbb holnap.

A rozoga bátár egyenesen az ajtó felé larolt. A tisztelendő ur marokra fogta a foltos esőernyőt, melynek drótbordái itt-ott kilátszóttak, a szakadozó vászonból.

Az ajtóból azonban visszafordult s kissé kemény, de mégis kenetes hangon szólt vissza:

— Azzal a tóval pedig hagyjon fel, lélekem. Nem jó kísérteni az istent. S csöndesen tovább lépkedett, hogy ne kellék feleseln. Zsuzsó néivel.

Az égen lomhaszárnnyu felhők kergetőztek. A tócsákban itt-ott fényesen villogott a bujkáló csillagok fénye. — Az eső egészen elállt; de az udvarház csatornáit még zuhogva öntötték a vizet.

— Tiszteit vendégkoszoru! Kedves mátkapár! — hangzik fel olykor vékonyan, keneteljesen.

Zádoréknál vígan vannak, mintha az a feketeszárnnyu vihar át sem robotott volna a világon.

A jegenyefa sziporkás fáklája is kialudt; nincs ami rémitse a lakodalomra egybegyült rokonságot.

Juliska, a nevelt leány, fején menyasszonyi fátyollal ül az asztaltón; mellette Sámson Gergely, a boldog völegény. Hanem azért az öreg tisztelendő most is el-el mondogatja, ha a távoli villám végignyilal az ég alján:

— Jó emberekre nem haragszik az Isten!

Zádorné nagyasszony, ha szerét ejtheti, pillanatra az ifju párhoz lopózik s megsímogatja a Juliska égő homlokát.

— Lelekem, gyermekem! — Csak ennyit mond, mivel a hangját elfojtotta valami.

— Ne sirjon édes anyám... Az Isten akarta, így! — Suttog a leány vigasztalva. Aztán ő is sir. De ezt a gyöttrő fájdalmat nem igen veszik észre. Híszien így szokott ez lenni minden lakodalomban.

— Az Isten hatalma végtelen. Történetek, történhetnek csodák... a bibliában is megtért a tékozló fiu! — mondotta a vén pap.

De a nagyasszony már nem hallotta e vigasztalást, bevette magát az udvarház legbeisejébe, nolott az ő ágyasháza vala, ott letérdelt a kopott imazsámolyra egy régi Mária-kép elé, az ágyterítőbe temetve fejét s fájdalmasan zokogott.

Itt szabad volt; nem hallotta senki. Aztán, hogy kikozogta magát, beszélni kezdett egy láthatatlan alakhoz gyöngéden, szeretettel, — a vétket megbocsátó anyasziv lemondó fájdalommal.

— Büszkeségem, boldogságom lehetél volna s te megtörted a szívemet. Azt mondják, rossz vlot a véred. Ezzel szomorít mindenki, pedig nem igaz. Kitől örökölted volna e rettentés vért? Tudom, hogy jó, derek voltál, szeretél minket. Szomjuhoztad a dicsőséget, ez volt a legnagyobb bünöd. Kivágytál a világra, — hogy szabadon kövesd szegény beteg leked fényes álmait. Az otthon édes hivogató kandalló tüze elveszett a hazug csillagaid ragyogása mellett. Szegény megtévedt fiam! Nem tudtad, hogy a világ minden dicsőségénél többet ér egy szerető szív... Ez a szegény leány várt reád hűségesen; abban a hitben növekedett fel, hogy a tied lesz. En akartam így, hogy boldoggá tegyelek... Most már aztán mindennek vége... Szívén ujra erőt vett a fájdalom, zokogott s forró homlokát kétségbeesetten szoritotta az ágyfához.

Távrolról vidám muzikaszó verődött be és ez magához térítette. Az égről fényes csillagok világoltak le hozzá. Ezeket nézte mereven, fájdalmasan, hogy vajjon mit mondanak? S uglátszott, hogy még a ragyogó csillagtábor is bánatosan rezdült meg. Aztán eszébe jutott a «másik» gyermek, az édes, a szelid leány, akit sajátjaként szeretett. Pillanatig összefogta a reszkető kezét, amíg áldást kért rá s aztán szilárd léptekkel visszaindult a mulató, a vidám emberek közé.

Csak a vén komondor ne ugatna olyan erősen. Mérges csaholással kapkod valamihez, — nem jó uton járó vendéget akarna visszariasztani. Isten tudja, mit lát ilyenkor a kutya lelke, Hirtelen örvendező vonításba csap át s tova iramodva — jeladásul — nyöszörgön kaparássza a tornác lécajtáját.

Zádornét nyugtalanítja e hang — a Juliska szeme is olyan melegen s mégis olyan fáj-

Ily módon lehetséges lesz a csapatok behajózásánál azokat a délolasz szigeti kikötőket, valamint egyéb olyan kikötőket figyelmen kívül hagyni, amelyek valamiképp abba a veszélybe kerülhetnek, hogy ellenséges hajók hirtelen felbukkanása, melyek flottánk éber őrszolgálatát esetleg kikerülnék, nyugtalanítsák.

A behajózásra tett intézkedések magyarizálják meg flottánk operációit az Adriai tengeren is, amelyet az ellenséges hajóktól szabadon kell tartani, hogy a szállítóhajók alkalmas időpontban biztonságban mehessenek végig a tengeren. Habár a szállítógőzösök szolgálatba állítására irányuló munkálatokat a legnagyobb gyorsasággal folytatják, mégsem lehetséges, megmondani, hogy a szállítóhajók mikor fognak készen állani a behajózási kikötők elhagyására, hogy azután a nyílt tengeren egyesüljenek és közösen induljanak a megállapított partraszállási hely felé. A várakozás néhány napja azonban nem elveszett idő, mert feltétlenül szükséges, hogy a flotta az ellenséges tengerészet hadműveletei elől megvédve, zavartalanul biztosíthassa az impozáns szállítást áthajóztatását.

Nagykövetünk a nagyvezérnél.

Konstantinápoly, okt. 4.

Pallavicini őrnagy osztrák-magyar nagykövet, aki tegnap délután ideérkezett, délután táncszórakozást folytatott Szalid pasa nagyvezérral.

Az olaszok sorsa Törökországban.

Konstantinápoly, okt. 4.

A vasutaknál az olasz munkásokat és hivatalnokokat elbocsátották. A Törökországban élő olaszok közt nagy a pánik. Az olaszok tömegesen menekülnek.

A portugál monarchista-lázadás.

Brüsszel, okt. 4.

Ideérkezett hírek szerint Portugáliában kiáltották a monarchiát. Az ország északi részein Conceire felkelővezért mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták s a csapatok csatlakoztak hozzá. Conceire folytatja útját dél felé.

Anglia a béke mellett.

London, okt. 4.

Mac Kenna, az admirális első lordja, tegnap Monmouth grófságban beszédet mondott,

melyben a következőket fejtette ki: A háborús hírek helyébe most a háború lépett. Az egész világ érdeklődése arra irányul, hogy a béke helyreálljon. Nincs oly külügyminiszterium Európában, aki ne osztaná azt a közös reményt, hogy kielégítő feltételeket kell találni a konfliktus megszüntetésére, még mielőtt emberéletek pusztulását kellene siratni. Arra a kérdésre, vajjon előmozdítaná-e a Németországgal való flottakorlátozási egyezményt, Mac Kenna azt válaszolta, hogy semminek sem örülne jobban a kormány, mint annak, ha sikerülne megállapodásokat létesíteni, melyek a tengeri és szárazföldi fegyverkezéseket korlátozni alkalmasak volnának.

Tripolisz bombázása.

Róma, okt. 4.

Faranelli altengernagy a Benedetto-Brin nevű hadihajóról háromnegyed 8 órakor a következőket táviratozza:

Délután 3 óra 30 perckor Tripolisznál megkezdtek a bombázást a fontosabb ütegekre. A bombázást naplementéig folytattuk. Az ütegek viszonzták a tüzelést, de minden eredmény nélkül. Holnap folytatjuk a bombázást, hogy az ütegeket teljesen megsemmítsük. Mi a legnagyobb tekintettel vagyunk arra, hogy a városban kár ne essék. Csak az ütegek mellett levő világítótorony semmisült meg.

Királysértések

a debreceni ügyészségen.

Mit mondanak a máramarosi rutének?

Bajban a falu kovácsa.

Nagy baj van mostanában mindenütt. Még a leggazdagabb vidékeken is nagy a szegénység és óriási a drágaság. Hogyné panaszkodnának hát a máramarosi nyomorult rutének. — Nagy az inség Máramaros megyében.

Minket talán sokkal jobban fog érdekelni ennél az országszerte oly általános tünetnél az, hogy mit csinált a nyomoruság a máramarosi nép között?

A tudatlan, buta, földhöz ragadt rutén nép nem tudni, hogy-hogy nem: a királyt okolja minden bajért. Nem kisebb személyt, mint I-ső Ferenc Józsefet, Ausztria császárat és Magyarország apostoli királyát.

Hogy ki szuggerálta be ezt a nyomorult ruténségnek, azt nem lehet tudni. De az bizonyos, hogy ez a tényállás.

A debreceni kir. ügyészség statisztikája bizonyítja, hogy hét vármegyében nincs összesen annyi király-sértési pör, mint éppen Máramaros megyében.

A jó rutén nép nem tud mit tenni nyomoruságában, hát szidja a királyt. Körülbelül hasonló ez ahhoz, amikor tehetetlen dühünkben istenkáromlásra fakadunk.

A nagyszámu máramarosi királysértések közül igen érdekes az, amelyik legutóbb jutott a debreceni kir. ügyészség tudomására.

Strobl Illés a falu kovácsa Aknaszlatinán Heves, hirtelenkedő embernek ismerik, aki az italt sem veti meg. Strobl különben a máramarosi rutének kaptafájára nagy antiszemita. Nem régen történt, hogy nagy társaság gyűlt össze Stroblnál. A kovács rátért kedvenc témájára — szidni kezdte a zsidókat.

Gondolhatjuk, hogy nem a legjamborabb kifejezések szaladtak ki a kovács ajkán. A legnagyobb baj azonban az volt, hogy Strobl azt állította, a magyar királyról, hogy — zsidó. Állítását a dolog lényegében fekvő okokkal is akarta volna igazolni... Az egészből az kerekedett ki, hogy Strobl olyan szavak kísérelében emlegette a király zsidó voltát, ami igazán nem való papírra.

A kovács beszédének híre ment a faluban. Így jutott a csendőrség fülébe.

Strobl Illés ellen most már folyamatban van az eljárás.

Igazán elszomorító, hogy a máramarosi nép mícsoda tudatlanságban szenved. Sok iskolára van még itt szükség egy kis felvilágosodás terjesztésére.

dalmasan csillog — s fölemelkedik, hogy kimenjen.

E pillanatban megnyílik az ajtó s egy koptos, sáros ifju lép be. Az ajtónál dőbben megáll, szeliden, aláztatosan mint egy kéregető s nagy sötét szemével felváltva méregeti a vendégeket.

Aztán megszólal. Hangja mély, fájdalmas és tompa.

— Nem ismer édes anyám?

Anyja a megismerés édes fájdalmával, zokogásba csukló örömeivel rohan hozzá. Olyan, mint a tébolyult. Öleli, csókolja, kérdésekkel ostromolja s mintha vezekelné, tépdési a saját tisztes szürke haját.

— Hát te vagy? Hazavezérelt a jóságos Isten? Tudsz-e még imádkozni, ahogy én tanítottalak? Hideg, könyörtelen a nagy világ, — ugy-e? Volt-e résztvevő szív, amely kipótolta a mi szeretetünket? Sárral dobálták azok, ugy-e akikre rávesztetted a felked tőlünk elorzott kincseit?...

A vigalmi zaj elcsitult. Csönd lett. A szerető szívéké des-fájdalmas dobogását szentségtelenség eltl volna megzavarni.

— Éhes vagy, édes fiam, ugy-e?

Megfízethetetlen jó anyai szív, mely a viszontlátás régóta sóvárgott örömeiben sen felejt el ilyen kicsinyes dolgokra gondolni.

— Ulj ide, fiam, a Juliska mellé, Eppen a lakodalmára érkezted haza!

— Ó már boldog a lelke... Eleget várt, eleget szenvedett hiába.

A vendégek felugráltak, helyet szorítva maguk mellett.

— Ulj ide, öcsém!

— Placeát! Jó emberek kevés helyen megférnek. Mondottam én, hogy történhetnek cso-

dák. Lám, hogy bekövetkezett! — szolt a pap kenetes hangon.

Telerakták a vendég tányérját. Juliska is rakogatott a javából, hogy annál edesebb legyen. A rongyos ember evett de csak immelámmal. Néha megrepdesett a pillája. Juliskát nézte lopva. Milyen szép nagy leány lett belőle. Most már asszony, a más asszongya. Pedig ezt a boldogságot számára tartotta az ég. Ugy szeretett volna zokogva sírni, de nem tudott. A hosszas szenvedés kiapasztotta könyeit.

— Ezentul a miénk lesz egészen. Nem engedlek el többé soha. Egyszerű falusi ember lesz, de boldog. Megtanulsz szántani, vetni s lassanként elfelejted a nagyvilág átkait. Aztán, ha úgy akarja a jóságos Isten, keresünk valami derek, szorgalmas leányt... Nem így akartam én, hanem a sors másképpen végezte el, ám legyen. Isten ellen ne zúgolódjunk fiam!

A rongyos ember hálataljesen csókoltá meg az anyja kezét és arra gondolt, hogy mennyire nem érdemes erre a nagy szeretetre. A megígért boldogságra is gondolt s kedve lett volna keserűen felkacagni. Összedült világ az ő világa; hit, remény, boldogság, minden e romok alá temetve. Csak szomorú emlékei, kísértő rémei vannak, melyek gyötrik, marcangolják s nincs isten ierő, amely eltudná némitani, el tudná altatni e visszajáró kísérteteket.

— A véred is lecsitul idővel. Olyan derek, egyszerű falusi ember lesz belőled, mint apád volt. Meglátod, milyen boldogok leszünk!

— Nagyon boldogok! — mondotta a rongyos ember s szemében különös, csodálatos fény derengett.

A vén tisztelendő felállt s poharát magasra tartva, beszélt a tékozló fiúról, aki megtért és istenes boldog ember lett belőle. A vendégek koccintottak s itták a megtért fiu egészségére,

meri a példa olyan volt, hogy mindenki megértette.

Juliska is koccintott s pillanatig melegen, édesen nézett rá, aki úgy kívánta volna, hogy gyűlölje, átkozza inkább! Ez a nemesség tördelés volt a szívének.

— Boldog vagy, igazán boldog, Juliska?

— Az vagyok. Köszönöm Istenemnek! — És amit nem tudott elmondani a szó, elmondotta a Sámson Gergelyre vetett édes, lángoló tekintet. Ez az a tekintet is ugy, de úgy fájt a megtért fiúnak.

Nemsokára pihenni tértek. A rongyos ember fáradt volt. A kertre nyíló kis szobában vetettek neki ággyat, ugyanis az ő szobája volt hajdanán. Bucsuzáskor melegen, fájdalmasan csüngött a szerettein.

— Aldjon meg az én Istenem! Bocsáss meg — mondotta Juliskának.

Nyilván arra a fájdalomra célzott, amelyet eltavoztával okozott a szívének. Anyja elkísérte gyertyával a kezében s melegen betakar-gatta, ahogy valamikor régen, kis gyermek korában. Pedig meleg nyári éjszaka volt. Az égről olyan édesen világoltak alá a csillagok. Alig tudtak elszakadni egymástól, ugy sirtak-ritak egymás kebelén. Az örömtől, vagy mitől....

Reggelre kelve, a szegény ember nem volt sehol.

Dél felé meghozták a hírt, hogy a kercesdi tóba ölte magát.

— Nem megmondtam? Az a táncoló fényoszlop mindig szerencsétlenséget jelent! — sírározott Zsuzsi néni.

— Rossz volt a vére, hiába! — jegyezte meg a főúsztelendő ur s ngomban leült, hogy megírja a szomorú halott ipredikációt...

Debreczené a harmadik egyetem!

Jó forrásból vesszük híret, hogy az egyetem ügyében a döntés megtörtént. Teljes jogunk van hinni, hogy Debrecen javára.

Borzalmas veszekedés Sámsonban.

Kiégotte mésszel a társa szemévilágát. Pályamunkások harca.

Rémes verekedést rendezett két pályamunkás Hajdusámsonban a vasuti állomáson. A verekedés szenvedő osztályrésze mindkét szemévilágával fizette meg heveskedésének az árát. Társa ugyanis oltott mésszel égette ki a szemét. A borzalmas esetről sámsoni tudósítóink a következőkben számol be:

A hajdusámsoni vasuti állomáson dolgoztak Czibere Sándor és Szilágyi István vasuti pályamunkások. Mind a kettő lobbanékony természetű, heves ember. Napirenden volt közöttük a civódás, mióta csak együtt dolgoztak. A folytonos perpatvarnak borzalmas vége lett tegnap.

Czibere és Szilágyi megint összeveszték valami csekélységen. Czibere a szokottnál hevesebben támadt Szilágyinak, mire ez felindulásában Cziberét oldalba vágta. Cziberének sem kellett több. Rettenetes dühre gerjedt és borzalmas módon viszonzta az ütletet.

Odarohant a közelben lévő oltott meszes gödörhöz, belémárgolt és a mit sem sejtő Szilágyi szemé közé vágta. A maró mésszel azonnal megtette hatását. Kiégotte a Szilágyi János szeméit. A borzasztó fájdalomban a szerencsétlen ember összeesett. Ugy kellett beszállítani a debreczeni kórházba, ahol most gondosan ápolják.

Szilágyi János mindkét szemévilágát örökre elvesztette. Nagyon drágán fizeti meg a verekedés árát. Czibere Sándor ellen súlyos testi sértés vétségéért megindította az eljárást.

Az Odol különösen kiemeli a többi szájtisztítószer közül az, hogy a száju üreg az öblítés után górcsövi vékonyságu, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órákkal azután is hogy a száj kiöblített, utóhatást fejt ki. Ez az utóhatás, mellyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédi az erjedésokozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

Szomorú szüretetek

vannak most Debrecen városában. Debrecenben és mindenütt. Pedig nem mondhatjuk, hogy az istenáldás nem érteit elég fűrtöt tőkénken. Lesz bő szüretünk. A lágykenyérhez szőlőt is adott az uristen. Van must bőven és lesz borunk elegendő. Miért olyan szomorúak hát mégis mi szüreteink?

Sok oka van, nagy oka van ennek. Bizony, bizony elmúltak örökre azok a jó idők, amikor el lehetett szüretelni az egész termést, ha kevés volt az istenáldása. Ma már sohasem lehet elég a sok. Szomorúan nézzük a szőlőfűrtökkel rakott kacagó tőkéket. Nem áll mosolyra a szánk, mulatozásra a kedvünk...

Csupa szomorú ember rendez csupa szomorú szüretet.

És a szüretelők ajkán még csak ének se csendül meg. Fáradtan mered minűenki maga el. Hiszeno lyan nehéz az élet. Elmúltak a nagy, vidám szüretetek. Elmúltak örökre. Atadjuk őket a feledésnek, mint annyi más, szép dolgát a szép, a boldogabb időknek. Hogy is van csak? Nem úgy van már, mint volt régen.... Különösen szüretkor tapasztaljuk ennek a mondásnak az igazságát. Amikor fájdalommal emlékezünk a régi, híres debreceni szüretekre.

— **A király nevenapja.** Ma ünnepelte az egész ország dicsőségesen uralkodó királyunk, első Ferencz József nevenapját. Debreczen városa is kivette részét az ünnepségből. Az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletek tartottak, amelyeken sok debreczeni polgár vett részt. Különös pompával ülte meg a király nevenapját a róm. kath. egyház. Az ünnepi istentiszteleten részt vett a helybeli helyőrség tisztikara. — A király nevenapját ezenkívül az összes kaszámjában is megünnepelték.

— **Justh Gyula betegsége.** Justh Gyulának, a függetlenségi és 48-as párt elnökének állapotában állandó, örvendetes javulás állott be. A beteg, bár orvosai tanácsára még az ágyat örzi és családja tagjain kívül látogatókat nem fogad, már teljesen jól érzi magát és pár nap múlva minden valószínűség szerint az ágyat el is hagyhatja. A tüdővérzés jelenségei egyre ritkábban jelentkeznek s az orvosok véleménye szerint rövidesen teljesen elenyésznek. A pártvezér erős szervezete, úgy álszik, csakhamar leküzdje a bajt, amely nagy tetterejét ezáltal, párthivei őszinte sajnálatára, ágyához köti.

— **Oktober 6.** Az aradi vértanúk emlékét Debreczen városa méltó módon fogja az idén is megünnepelni. A nemzet gyásznapiján a tanintézetekben ünnepségek lesznek. A színháziban díszelőadást tartanak, amely alkalommal Zivuska Andornak, a helyi irodalom országos nevezű tagjának alkalmi prólogusát fogja Thury Elemér elszavalni.

— **Baltazár Dezső Székelyhidon.** Baltazár Dezső reofrmátus püspök a ma délutáni vonatnattai Székelyhidra utazott, hogy ottan a «Kálvineum» ünnepélyen részt vegyen. A püspök megnnyitó beszéddel fogja a fényes est műsorát emelni. Baltazár Dezső csak holnap reggel jön haza Debreczenben.

— **Uj főügyész helyettes.** A debreczeni kir. főügyészséghez igen értékes képzettségű jogász embert neveztek ki. Mint a hivatalos lap közli, a király dr. Keserű Lajos budapesti kir. ügyész debreczeni főügyészhelyettesé nevezte ki.

Népgyűlés Kiskőrösön. A kiskőrösi függetlenségi és 48-as Népkör és a szociáldemokrata pártszervezet október hó 8-án vasárnap reggel 9 órakor együttes népgyűlést rendez a katonai javaslatok ellen és az általános, egyenlő titkos választói jog érdekében. A gyűlésre meghívták a függetlenségi pártokat, a Választójog Országos Szövetségét, a magyarországi szociáldemokrata szervezetet, továbbá Muzsa Gyulát a kerület orsz. képviselőjét.

— **Fráter Lóránt beszámolója.** Fráter Lóránt, a székelyhídi kerületnek népszerű képviselője folyó évi október nyolcadikán tart beszámoló kerületének legnagyobb községében, Érmihályfalván. A pártönkivüli függetlenségi párt elnöke, KEÁrolyi József gróf kíséri a képviselőt a beszámolójára és szintén beszédet fog mondani.

— **A villamos vasut felülvizsgálása.** Debreczen villamosvasutjának hálózatát a vasutigazgatóság felülvizsgálatni óhajtja s e célból folyamodott a kereskedelmi miniszterhez, aki elrendelte a vizsgálatot. Erről értesítette a miniszter a várost. A felülvizsgálat október hó 19-én lesz. — A miniszter képviselőjében Dubszky Alfréd műszaki főtanácsos érkezik Debreczenbe.

— **Seniori belktatás.** A főiskola ez évi seniorát, Nagy István segédlelkézt szombaton iktatják be ünnepélyesen hivatalába. A senior ez alkalomból székfoglaló beszédet mond.

— **Becsapott kívándorlók.** Közel hatezerre tehető immár azok száma, akik Vasmegegyéből vándoroltak ki a tengerekentuli Amerikába. — Vannak közöttük ezrével, akik megtalálták az újvilágban azt, amit kerestek s nyomorgó családoknak százával küldik haza a dollárokat Magyarországra. Ezek a becsületes, dolgos munkások csak a felét költik el odakint keresményüknek. A többi átadják az ottani bankároknak, hogy küldjék el az adott címre Magyarországra. Csaknem valamennyien így tesznek. Holott, azokból a megtakarított bankárok gondjaira bízott dollárokból csak nagyon kevés jut el Magyarországra. A kívándorlók ugyanis pénzeik hazaküldésére kis bankárokat vesznek igénybe, kik hangzatos «Magyar bankház» címen ajánlják fel szolgálataikat. Ezek a kis bankárok minden eszközt megragadnak, hogy a kívándorlókat üzleti körükbe vonják és a legtöbb esetben a beléjük helyezett bizalommal megbízóikat érzékenyen megkárosítják. — A pittsburgi konzul mot közétett hivatalos jelentése szerint nyolc ilyen kis bankár ez év első felében közel tizenöt millió koronával károsította meg üzletfeleit, a kik között vasmegegyei kívándorlók is nagyszámmal szerepelnek. A bankok egyszerűen csődöt kértek maguk ellen s most szegény véreink bittal üthetik átadott pénzüik nyomát. A konzul jelentése alapján a belügyminiszter most rendelkezésben utasította Vasvármegye törvényhatóságát, hasson oda az alispán, hogy a vármegyei származású károsultak a képviselőtükkkel ne amerikai ügyvédeké, hanem a konzulátust bízzák meg, mert így érdekeik sokkal jobban lesznek megvédelmezve. A belügyminiszter intézkedéséből arra is következtethetünk, hogy az amerikai ügyvédek jó része épp oly veszedelmes lehet, akár a kis bankházak.

— **Meghiusult kasszabetörés.** A Hungaria Klub (Dorottya-utca 1.) pénztárosa e hó 1-én észrevette, hogy a klub kasszáját valaki fel akarta nyitni és az alkucst beletörte a zárba. A pénztárban akkor 16.000 korona készpénz volt, melyből semmi sem hiányzott. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a betörést a klub inasa, Varga József akarta elkövetni két társával, Wimmer Károly lakatossal és Grazánnyai Pál facér urasági inással. A három betörőt letartóztatták.

— **Elhunytak.** Kovács Ferencz ref. 73 éves. Sümegi Jánosné ref. 71 éves. Sebestyén Sándor ref. 62 éves. Kiss Józsefné ref. 54 éves. özv. Kiss Gáborné ref. 78 éves.

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép

Csipkeáruház

Fiék üzlet Sas-utca 4. sz. Kizárólag alkalmi vételek.

Megtékinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Kérem a cégére ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

— **Gyilkos a betegek között.** Ma reggel a nagyváradi rendőrség egy régen körözött gyilkost tartóztatott le a kórházban, a gyógyult betegek között. — Nyika János kőbornapszamos a gyilkos. Még tavasszal a Nagypiac-téren Nyika Györgyöt úgy megszurta, hogy pár nap múlva belehalt. Akkor letartóztatták, de a kir. ügyészség szabadlábra helyezte. Azonban a nyár folyamán, úgy elkőborolt, nyomaveszett, — hogy nem lehetett tudni, hogy hova lett, ezért elrendelték a körözését. Ma reggel már éppen mint gyógyult szabadult, mikor Dienes detektiv vállára tette a kezét.

— **Furcsa merénylet.** Lugosi tudósítónk írja: Facsád községben nagy feltűnést keltett, hogy Ardelean Nikolát, egy fiatal, erejének teljében levő embert holtan találták kágyában. A nyomozás következtében sikerült némi világosságot deríteni a titokzatos ügyre. Ugyanis a nép azt mesélte, hogy Ardelean már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott egy odaváló csinos menyecskével, ki azonban már megelégelte Ardelean hódolatát és szerelmi ömlengéseit visszautasította. Ardelean azonban szerelme egész hevével ostromolta a menyecskét, a ki ám szintén megálta helyét a küzdelemben. De mikor látta, hogy Ardeleanban fölgerjedt a vadállat, kést ragadott és a támadó férfit megcsönkítette. A szurás következtében Ardelean az avanszorgott és minden valószínűség szerint otthon elvérzett. Az orvosi szemle tényleg megállapította, hogy Ardelean Nicolában egy szurott seb van.

— **Apja gyilkosa.** Rémes családi dráma történt tegnap a Nagyszalonta mellett levő — Okány községben. A borzalmas eset előzménye évekre nyulnak vissza. Id. Szabó János bár nagy vagyonu ember volt, kilenc gyermekéről a legmostohább gondoskodott, egyiknek sem juttatott semmit. Ifj. Szabó János is mindössze annyit tudott elérni az apjánál, hogy bérbe kapta tőle a malmát. Az öreg ember és fia között állandó volt a surlódás. Id. Szabó János tegnap átüzent a fiához, hogy neki évekkal előtte dakölcsonzott Flobert-puskáját adja vissza. A fiu elment az apjához és megkérdezte, hogy miért kéri tőle vissza a fegyvert. Az öreg mérgesen förmedt a fiára:

— Mindent visszaveszek tőled. A bérletet is elveszem. Azt akarom, hogy pusztulj el a familiáddal együtt!

A fiu erre nagy felindultságában revolvert rántott elő és rásütötte az apjára. A golyó az öreg ember egyik szeméregébe hatolt és rögtön megölte. — A gyilkos fiut a csendőrök letartóztatták.

— **Nem bizza a törvényre.** Szabadkáról jelentik az alábbi különös esetet: Vojnics Ferenc 24 éves szabadkai napszámot vasárnap hajnalban vérbefagyva felholtan találták a tűzoltók laktanyája előtt. A hasa fel volt vágva és belőle a belek kilógtak a járdára. A járókelők mentőkért telefonáltak, kik a halálosan sebesült embert beszállították a kórházba. Itt az orvosok valahogy eszméletre térítették és Vojnics Ferenc elmondta az ellene elkövetett merénylet történetét. Részegen ment hazafelé, mikor a Zombori-ut végén egy 20 év körüli pufókárcu, szöke sárgaruhás csizmás parasztlány elébe ugrott és a hasába szurt. Ő megtántorodott, de nem esett össze, hanem úgy kilógó belekkel hat órá hosszat járta a várost és kereste a megtámadóját, hogy bosszút állhasson rajta. A támadóját nem találta meg, ellenben reggel felé alétan rogyott a járdára. Arra a kérdésre, hogy ki a merénylő, Vojnics minden felvilágosítást megtagadott. Azt mondja, ő a bosszút nem bizza a törvényre, — ő maga hajtja végre azt.

— **Nagy fizetésképtelenség.** Leichtmann Adolf debreczeni kézmű-kereskedő beszüntette fizetéseit. Az árutartozások 115.000 koronát, a pénztartozások 30.000 koronát, az össztartozások 145 ezer koronát tesznek. A vagyoni összeállításán most dolgoznak. Egyeszerégi tárgyalások vannak folyamatban.

— **A Városi Múzeum** október hó 1-től fogva tavaszig szombatonként délután 2 órától 5 óráig, lesz nyitva a látogatók előtt. Vasárnap, mint eddig, délelőtt 9—12 óra közt tekinthető meg.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreczeni reform. egyházmegye holnap délelőtt tartja meg az évi közgyűlését a ref. egyház tanácstermében Dávidházy János kabai lelkész. esperes és Kovács József polgármester, egyh. főgondnok kettős elnöklétével. Az egyházmegyei közgyűlés több fontos tárgyban hoz határozatot, többek közt tárgyalja a debreczeni egyházközség egyetemi alapja kiegészítésének és félmillió kölcsön fejtételének ügyvé tisz. Ezen a gyűlésen fogja Baltazár Dezső dr. püspök bejelenteni, hogy a debreczeni lelkészi állomást, melyre az egyházközségi közgyűlés öt egyhangú lelkesedéssel hívta meg, elfogadja. Kírja ezenkívül a szavazást a megüresült egyházmegyei tanácsbírói és számvevői tisztekre. A közgyűlést megelőzőleg ma délután volt az egyházmegyei tanügyi bizottság gyűlése, mely meghallgatta az előadó jelentését az egyházmegye területén levő iskolák megvizsgálásáról s ezen jelentést az egyházmegye elé terjeszteni rendelte. A holnap közgyűlés a Nagytemplomban tartandó istentisztelettel veszi kezdetét, melyen Dávidházy János esperes végzi az istentiszteletet.

— **Halál misézés közben.** Pétervárról jelentik: Kiebben, hol nemrég a miniszterelnök elleni merénylet izgatta fel a kedélyeket, tragikus esett idézett elő újabb szomorúságot az ortodox egyház hívei között. Csingirinszki Pál kiev-i püspök mialatt Sztolipinért gyászmisét tartott, az oltárnál mint járt az első szavak után összeesett. A püspököt szívizéhdés érte és azonnal meghalt. A püspök halála a híveket, kik színiültig megöltötték a templomot, mélyen megdöbbentette.

— **A Debreczeni Vivó Club megnyitója.** Október hó 7-én délután fél 6 órakor tartja a Debreczeni Vivó Club megnyitóját az ipartestület dísztermében. (Városi bérház.) Az ünnepélyes aktust elnöki beszéd fogja bevezetni, amelyet ugyanott vivóakadémia követ. Az akadémián résztvevők bár — az évad kezdetén levén — nem nagy treninggel, de annál nagyobb ambícióval készülnek a megnyitóra. A megnyitón a vivóspport iránt érdeklődő közönséget szívesen látja a vivóclub. Belépő díj nincs. A megnyitót a vivóclubnak Degenfeldtler 2. szám alatti helyiségében este 8 órakor tartandó házi bankett követi. Személyenként a részvételi díj 3 korona. Jelentkezni lehet október hó 6-ig a részvételre. A bankett iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, mit érthetővé tesz az a körülmény, hogy a vivóclub házi vacsorái messze híresek az ott uralkodó fesztelen jó kedvről s a mi fő; kitűnő vacsoráiról. A club a banketten is szívesen lát vendégeket.

— **Feltekintetlenség az iskolában.** Egy szegedi tisztviselő két gyermekét nem kereszteltette meg s amikor gyermekei iskolásorba kerültek, hittanóra sem engedte őket. Így ebből osztályzatot nem kaphattak. Az ügy a miniszter elé került, aki rendeletében kimondotta, hogy a hittani osztályzat elengedhetetlen kelléke a bizonyítványnak, ennél fogva aki hittanból nem vizsgázik, illetve jegyet nem kap, nem mehet fel magasabb osztályba. A gyermekek tehát ismételni kötelesek az osztályt.

— **Ösztöndíjat nyert lelkész.** A Nagy József-alap 1000 koronás ösztöndíjának odaítélése felett tegnap döntött az alap állandó bizottsága. A választás Hajdu Gyula első lelkészépesítő vizsgát sikerrel letett ifjura esett, akinek a bizottság a 2000 korona ösztöndíjat egyhangulag odaítélte Hajdu Gyula az ösztöndíj rendelkezése szerint hosszabb külföldi tanulmányutrá indul. Azt hiszik, hogy az ösztöndíj odaítélésének a kitüntetés Hajdu Gyulában mindenképen törekvő és méltó afjút talált.

— **Beiratkozás a kereskedelmi esti szaktanfolyamba.** A beiratások okt. 2—10. lesznek a Kereskedelmi Tanintézet igazgatói irodájában: l. em., 23. sz. a., a hivatalos órákban d. e. 11—12 és d. u. 5—6 óra között. Beiratkozáskor bemutatandó a születési bizonyítvány és lefizetendő a negyven korona évi tandíj. Az előadások október 12-én, csütörtökön este 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság.

— **A «Magyar Irodalmi Önképző Társulat ünnepélye.** A debreczeni református főiskola «Magyar Irodalmi Önképző Társulata» t. év október 6-án délután 5 órakor a főiskola dísztermében az aradi vértanúk emlékére ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Gyászének, Silchertől, énekl. a főiskolai kántus. 2. Elnöki megnyitó, tartja Julov Jenő, joghallgató, a M. I. Ö. T. elnöke. 3. Tizenhárom. Irta Várad Antal, szavalja Németh Károly hittanhallgató. 4. Kurucnóták. Tárogatón előadja: Farkas Miklós ogahllgató. 5. Megergyszer. Irta Szabó Jenő, szavalja Masáth Ferenc hittanhallgató. 6. Szózat. Egressytől. Énekl. a főiskolai kántus. A tisztelt közönséget ezuttal is meghívja a rendezőség.

— **A megrézált ügyész.** A hivatalos lap egész sor igazságügyi kinevezésről ad hírt. A kinevezettek közt van a budapesti királyi ügyészség egyik kitűnő tagja, dr. Keserü Lajos is, aki debreczeni főügyész helyettes lett s ennek az öröme megengedte magának, hogy a «rég» hivatalába kissé későn, féltiz táján jöjjön be. A mostani főnöke, dr. Sélley Barnabás az első akart lenni, aki volt munkatársát megratulálja s pár perccel 9 óra után benyitott a szobájába. Mikor pedig látta, hogy dr. Keserü még nincs a szobájában, dr. Sélley — elferdített irással — egy kis cédulát hagyott az asztalán. Csak ennyi volt rajta:

Itt jártam, de — sajnos — Nagyságodat nem találtam.

Igyártó
debreczeni főügyész.

Alig jött Keserü a hivatalába, fölkeresték az ügyészség tagjai dr. Sélley vezetésével és gratuláltak neki a kinevezéshez. Nagyon örült a kollegák üdvözlésének, de meglátszott rajta, hogy valami bántja. Faggatni kezdték s végre megszólalt:

— Nagyon örvendek a ti üdvözlésnek, de bosszant egy másik vizit...

— Mi az? — kérdezte elsőnek dr. Sélley.

— Hátt itt járt már valaki Debreczenből — a leendő principálisom! És restellem, hogy épp akkor nem voltam itt. No, szépeket fog gondolni rólam...

Alig tudták elhítni vele, hogy a vizitelő valójában nem a debreczeni, hanem a budapesti ügyészség chefe volt, aki egy kicsit meg akarta tréfolni.

SZINHÁZ.

Babuska. Ma csütörtökön Fall Leo operettje kerül színpadra A) bérletben. Eredeti szereposztással.

Bánk bán. Katona József Bánk bánja holnap kerül színpadra B) bérletben az aradi vértanúk gyászünnepének estéjén díszelőadásban. Az előadást megelőzőleg Zivuska Andor drámai költeményét Vajda Ilonka fogja elszavalni. Az előadásban Petur szerepében fog bemutatkozni Szilágyi Ernő az ujonnan szerződött jellem színész, kit Zilahy a pozsonyi társulattól szerződött. Nagyjobb szerepeket játszanak az elsőrangú szereposztásban színrekerülő drámában T. Csige Böske, Papp Tusi, Uti Gizella, Thury Elemér, Székely Gyula, Kemény, Bérci, Békési és Kelemen.

Böregér. Szombaton Strausz operettje, a Böregér, kerül a műsorra. Alfréd utcai énekes szerepében mutatkozik be Solti Ernő az új tenorista. Játsszanak még Borbély Lili, Csanády Irma, Tordai Erzs, Zilahy S. Vilma, Falussy István, Kassai Károly, Dész, Ligeti és Békési. A táncokat Garai Mici táncmesternő tanította be.

Vasárnap délután. Vasárnap délutánra az igazgatóság a «Cigány szerelem» operettet tűzte műsorra, melyben csaknem a teljes operett személyzet foglalkoztatva van. A délutáni előadásra jegyek előre válthatók csütörtöktől kezdve a színházi pénztárnál.

Kukoricatöréskor . . .

Vadállatias merénylet egy kisleány ellen.

Nem mindennapi eset játszódott le Hajduböszörmény közelében, a város határához tartozó kukoricaföldön. Kis hija, hogy egy szegény, ártatlan 15 éves kisleány áldozatul nem esett egy vadállatias, ravasz embernek.

Smaraglai Mihálynak hívják ezt a derék egyéniséget, aki történetünkben minit tengeriföld tulajdonos szerepel.

Ugy történt a dolog, hogy Smaraglai, amint a Böszörményből Balmazújvárosra vezető úton haladt, szemét vetett egy szép, fiatal — még alig 15 éves — kisleányra. Bíró Erzsébetnek a leányt és éppen haza igyekezett Balmazújvárosra. Smaraglai megállította a leányt és így szólott hozzá nagy ravaszul:

— Hová mégy hűgom? Csak azért kérdem, mert nekem éppen egy olyan kisleányra volna szükségem, mint te galambom. Mert tudod, nekem nagy tengeriföldem van itt a böszörményi határban. Gyere hát vissza. Szegődtek kukoricatörésre. Ha szorgalmas leszel, 3—4 koronát is megkereshetsz naponta!

Bíró Erzsébet hitt a csábító szónak és elment Smaraglaival, aki egy félreeső kukoricásba vitte a leányt. Mikor sűrű helyre értek, Smaraglai a földre teperte Bíró Erzsébetet és vadállatias merényletet akart elkövetni a kisleány ellen.

Bíró Erzsébet torkaszakadtából kezdett javeszkélni. Ez volt a szerencséje. A szomszéd földön ugyanis tengeritörök dolgoztak, a kik meghallva a segélykiáltásokat, a leány segítségére siettek. Smaraglai természetesen gyorsan kerekelt oldott. A vadállatias merényletet most a csendőrség igyekszik kézrekeríteni.

Egy szobafestő tragédiája.

Leesett az állványról munkaközben és most halálán van.

A munka áldozata lett Takács József debreceni festősegéd. A szerencsétlen ember borzalmas módon járt dolog közben. Lezuhant az állványról és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához nagyon kevés a remény. A munka áldozatának tragédiájáról a következőkben számolunk be:

A Széchényi-utca 61. szám alatti emeletes ház állványán dolgozott Takács József szobaestő. A szorgalmas embert úgy látszik, hogy nagyon kimerítette a munka, mert ahogy valami merészebb mozdulatot tett a munkája sikerének érdekében — elvesztette az egyensúlyt. Takács József emelet magasságból zuhant le a földre.

A szerencsétlen ember meg sem mozdult az esés után. Ugy terült el a földön hangtalanul. Azonnal elveszítette az eszméletét. Munkástársai természetesen rögtön a szerencsétlenség színhelyéhez közeleső telefonállomáshoz szadtk és úgy hívták segítségül a mentőket.

A mentők a kórházba szállították a szerencsétlenül járt embert, ahol gondos ápolás alá vették. Takács József súlyos külső zúzódásokat és nagy belső

sérüléseket szenvedett. Valószínű, hogy agyrázkódtatást kapott. Ezenkívül a deréka is eltört. Sebei és sérülései olyan súlyosak, hogy gyógyulására kevés a remény. Az esetről kiméletesen értesítették Takács feleségét, aki megjelent a kórházban és zokogva borult az urára. A szerencsétlenül járt Takács pontos, szorgalmas ember volt, akit munkaadói nagyon szerettek.

A debreceni kórház önfeláldozó orvosi kara mindent elkövet, hogy a munka tragikusan véget ért áldozatát megtartva, — ha nem is a munkának, de legalább az életnek.

Az aradi gyászünnepe.

Zarándok ut a nemzet vértanuihoz.

Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, aki tudvaleg a képviselőház küldöttségét vezeli az október hatodik gyászünnepélyre, csütörtökön este a féltiz órakor induló személyvonattal Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos kíséretében utazik Aradra, ahol a Fehérkereszt-szállóban száll meg. A képviselőház küldöttsége úgy a szobornál, mint a vesztőhelynél koszorút fog elhelyezni.

Berzeviczy Albert elnök október 6-án viszatér a fővárosba. A Budapestről való elindulásakor a személyvonatnál nem rezerválnak különkocsikat, minthogy a képviselők legnagyobb része a parlamenti szünet következtében vidéken tartózkodván, amugy is a vidék különféle pontjairól fog Aradra a gyászünnepélyre utazni.

Aradról jelentik, hogy az október 6-iki gyászünnepély rendezőbizottsága, élén Varjassy Lajos polgármesterrel, már szétküldte a gyászünnepségre vonatkozó meghívót a törvényhatóságoknak, közölve benne az ünnepély részletes programját. Október 5-én este 7 órakor a város nevében Varjassy Lajos polgármester fogadja az érkező vendégeket, október 6-án, reggel 9 órakor gyászmise lesz a minoriták templomában, az istentisztelet után a vértanuk szobra elé vonulnak, ahol gyászünnepély lesz.

Itt helyezi el a képviselőház koszoruját Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, a függetlenségi és 48-as párt koszoruját Kun Béla, a pártokivüli függetlenségi képviselő, pedig Preszly Elemér országgyűlési képviselő, a szobortól a közönség a vesztőhelyre zarándokol, ahol a különböző küldöttségek vezetői mondanak emlékbeszédet. A vesztőhelyen a függetlenségi és 48-as párt koszoruját beszéd kíséretében Bikády Antal helyezi el.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Október 4.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	12:00—11:99.
buza ápr.	12:19—12:18.
rozs okt.	10:21—10:20.
zab május.	— — — — —.
zab okt.	9:31— — —.
Tengeri szept. 1911	— — — — —.
Tengeri máj. 1912.	8:48— 8:46.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

Miként hogy akkor tájban csakugyan még a ritkaságok közé tartoztak az ilyen tünemények. És alkamasint belátta, hogy az ő fejét nem arra teremtette az ur Isten, hogy ilyen mélybe járó dolgokat kitalálhasson, jól mélyen dugta a zsebébe az ezüst huzast és az asztalon levő palackból jóízűen hozzáfogott a borozgatáshoz.

A csaplárosnak aztán egész körülménységgel elbeszélte, hogy ő gyalogpostának volt küldve az ide két mértföldnyire lévő mezővárosba és hazamenet ez ifjuval találkozott, aki, midőn fogadott alkalmatossága a feneketlen uton benrekedt, a bőrládával hátán gyalog folytatta útját, hogy minél előbb hazaérhessen, a miért is őt szólította fel, hogy egy darabig vigye a ládát, amit egy urfi kinézésű legénynek persze, hogy nem tagadott meg.

Minél többet ivott azonban Marci a borból, annál inkább érzé, mennyire el van fáradva.

Teste mindig nehezebbé vált és mert a múlt éjszakát a helység buzgó megóalmazásában töltötte, szempillái mindig erősebben csukódtak le és mindig nehezebben nyitak ki ismét, míg végre az asztal és padok körülötte forogni kezdtek.

Nehogy tehát üléséről leforduljon, vagy a netán megérkező vendégek galibát kövessenek el rajta, lehuzta magát a pad alá és ott nemsokára olyan erős álomba esett, hogy akár a eszméit is lelophatták volna lábáról, már tudniillik hahogy olyas valami rajta íelt volna.

Jó sokáig alahott; mert mikor felébredt, fekete sötétség vette körül fekvő helyét; arról pedig, hogy mi történt vele az elmúlt nap, ép oly kevéssel volt már tudomása, mint arról, hogy ő most hol fekszik.

Azt gondolta, hogy éjjeli cirkálása közben lepte meg őt meg az álom, mint ez már nem egyszer esett meg rajta és most valahol a kertek alatt fekszik és minthogy közelében emberhangokat hallott, moccani nem mert helyén, nehogy észrevegyék és kötelességmulasztásért megbüntessék, amint ez szintén nem egyszer megesett már rajta.

Az emberek pedig, kiknek beszélgetését a pad alatt kihallgatá, Kupecz Mihály és Puczer Csicsa voltak.

Folytatjuk.

Főtanácsos:
VOITH GYÖRGY ZOLTAN

Modern utcai
három szoba,
előszoba,
konyha, élelkomara és
mellékhelyiségekkel
 vízvezeték és villanyvilágítással
 berendezve
November hó 1-sejére
kiadó.
Darabos-utca 7. szám.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek
 megfelelhessünk, téglagyárunk
 kapacitását lényegesen emeltük és
 ma már abban a kellemes helyzet-
 ben vagyunk, hogy kintün, **prémium**

mészhomokok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk
 mérsékelt árak mellett. Kivánatra
 árajánlattal bármikor készséggel
 szolgálunk.

**„Bóni“ gyártelep és mező-
 gazdasági r.-t. Nyirbátor.**

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazá-
 nok, Motorok, Sinek, Szivattyúk,
 Malomgépek, Modern transmissiók.
 Távírdanuzalok. Minden méret és
 nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
 osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok **kölcsönbe** is adtnak.
 TELEFON 142—14. Sürgőnycim : BARSEL.

„Berson“
GUMMISARKOT

HORD
AZ ELEGÁNS
KÖZÖNSÉG

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papírárunk

u. m. i

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Répeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

(volt Steiner-ház.)

Értesítés

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 380. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Tíz szócig 50 fill., minden további szócig 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Hajgyártókat és karpereczeket készítőket jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Zongorázókat ad felelősség mellett gyakorlott, lelkiismeretes úrnő kezdőknek és haladóknak. A zongoratanárnő garantálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitűnő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrövidebb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

10 krajczár egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében
Piacz-utca 12. sz.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K.
Tokaji üdves aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grtner Lajosnál, Tokajban.

TÓLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerneek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kőlcsey-utca 22.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai borokat jutányos áron beszerezhetnek. Ősfehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös szamatos 58 korona, fekete bikavár 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződéssel önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiumába.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye Debreczen város közönségének.
Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig.
Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.
Hétfőnap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépitő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2-3 nap alatt minden
börkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a
Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszer-tárában
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

16,208 - 1911.

Árverési hirdetés.

A Piacz-utcai házak ondódi földjén, Kossuth-utcai házak ondódi földjén, Kossuth-utcai házak ujosztásu, Piacz-utcai házak ujosztásu, Péterfia-utcai házak ujosztásu, Csapó-utcai házak ondódi, Hatvan-utcai házak ondódi és ujosztásu, Varga-utcai házak ondódi és ujosztásu földjén gyakorolható vadászati jog nyilvános árverés útján 1912 év augusztus 1-től 1918. év augusztus hó 1-g haszonbérbe adása a városi Tanács által 16,200 - 1911. sz. határozattal elrendeltetvén, ezen árverésre határnapul a városház nagytanács t. rmében 1911. év október hó 24 dik napjának d e 9 órája tüzetett ki, mely árverésre az árverelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek előzőleg a városi számvevősnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen, sz. kir. város Tanácsának 1911. évi szeptember 25-én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Szépirásu leány

felvétetik

lapunk kiadóhivatalába.

Cs. és kir. szab. adalm.

sérvkötők

pneumatikus gumi peclottával. Haskötők hölgyék és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi göröcs harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestől-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket, egyenestartókat a ferdennőlték részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes gépeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestől gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, begyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(elsőrendű áru) európai és amerikai sima gyökeres vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és **Tarsai**

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.